

Guía Docente

Datos Identificativos					2019/20
Asignatura (*)	Métodos e técnicas de Investigación social		Código	615G01105	
Titulación	Grao en Socioloxía				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación				
Coordinación	Álvarez Sousa, Antonio	Correo electrónico	antonio.alvarez@udc.es		
Profesorado	Álvarez Sousa, Antonio	Correo electrónico	antonio.alvarez@udc.es		
Web	www.udc.es/ucv				
Descrición xeral	Esta materia introduce ao alumnado na investigación sociolóxica tanto desde un punto de vista teórico como desde un punto de vista práctico. Reflexiónase sobre a metodoloxía científica en xeral e sobre a investigación social en particular, explicando especificamente as diferenzas entre as técnicas de investigación social cuantitativas e cualitativas. Tamén se explican as diferentes fases do proceso de investigación social.				
Plan de continxencia					

Competencias do título

Código	Competencias do título
A7	Conocimiento y dominio de la metodología de las ciencias sociales y de sus técnicas básicas y avanzadas (cuantitativas y cualitativas) de investigación social; con especial atención a los aspectos de muestreo y de los programas informáticos de aplicación.
A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociales e instrumentos de medición social.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A16	Conocimientos y habilidades técnicas para la producción y el análisis de los datos cuantitativos y cualitativos.
A26	Saber elegir las técnicas de investigación social (cuantitativas y cualitativas) pertinentes en cada momento.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B6	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa.
B12	Trabajo en equipo.
B13	Razonamiento crítico.
B18	Creatividad.
B21	Aprendizaje autónomo.
B23	Iniciativa y espíritu emprendedor.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
A/o alumna/o coñecerá os métodos e técnicas das ciencias sociais, diferenciando entre as técnicas de investigación cualitativas e cuantitativas.	A7		
	A15		
	A16		
	A26		
A/o alumna/o saberá elixir as técnicas de investigación social (cuantitativas e/ou cualitativas) pertinentes en cada momento.	A26		

A/o alumna/o identificará as diferentes fases dun proceso de investigación cuantitativo	A7 A14 A15 A16	B3 B4 B27	
A/o alumna/o identificará as diferentes fases dun proceso de investigación cualitativo	A7 A14 A15 A16	B3 B4 B27	
A/o alumna/o saberá identificar e reflexionar criticamente sobre as fases dun proceso de investigación, desenvolvendo una metodoloxía cualitativa e cuantitativa.	A14 A15	B3 B4 B6 B12 B13 B18 B21 B23 B27	C1
A/o alumna/o saberá comunicar e expresarse con claridade e razoamento crítico		B6 B13	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1.- Os enfoques cuantitativo e cualitativo na investigación científica	1.1.- Definición e enfoques da investigación social 1.2.- Características do enfoque cuantitativo de investigación 1.3.- Características do enfoque cualitativo de investigación 1.4.- Diferencias entre o enfoque cuantitativo e cualitativo
2.- O proceso de investigación cuantitativa	2.1.- Formulación do problema cuantitativo 2.2.- Desenvolvemento da perspectiva teórica: revisión da literatura e construción do marco teórico 2.3.- Definición do alcance da investigación a realizar: exploratoria, descritiva, correlacional ou explicativa 2.4.- Formulación de hipótese 2.5.- Concepción ou elección do deseño de investigación 2.6.- Recolección de datos cuantitativos 2.7.- Análise de datos cuantitativos 2.8.- O reporte de resultados do proceso cuantitativo
3.- O proceso de investigación cualitativa	3.1.- O inicio do proceso cualitativo: formulación do problema, revisión da literatura, xurdimento de hipótese e inmersión no campo 3.2.- Mostraxe na investigación cualitativa 3.3.- Recolección e análise de datos cualitativos 3.4.- Deseños do proceso de investigación cualitativa 3.5.- O reporte de resultados do proceso cualitativo
4.- Os procesos mixtos de investigación	4.1.- En qué consiste o enfoque mixto 4.2.- Por qué utilizar o enfoque mixto 4.3.- O proceso mixto 4.4.- Deseños mixtos específicos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A7 A14 A15 A16 A26 B3 B27	39	0	39
Traballos tutelados	B3 B4 B6 B12 B13 B18 B21 B23 C1	30	45	75
Proba obxectiva	A7 A14 A15 A16 A26 B3 B27 C1	2	33	35
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Cada tema indicado nos contidos será explicado polo profesor nas clases. Dita explicación será acompañada de material didáctico
Traballos tutelados	Os/as alumnos/as realizarán un traballo en grupos de 2-3 persoas. O traballo consistirá na análise dun artigo feito con metodoloxía cuantitativa ou cualitativa, explicando cada fase da investigación. Ao longo do curso o profesor -seguido as fontes de información indicadas-, tutelaré ao alumnado explicando con detalle cada unha das fases, con exemplos concretos de investigacións xa feitas e publicadas. Deste xeito, os/as alumnos/as terán orientación tutelada de cada unha das fases dos traballos. Sen embargo, o alumnado ten que saber aplicar dito proceso de xeito autónomo. Os traballos serán entregados ó profesor na data que se lle indique, sempre antes de rematar as clases, e será exposto na aula ante o resto dos/as alumnos/as e do profesor.
Proba obxectiva	Realizarase una proba obxectiva dos temas recollidos nos contidos e explicados nas sesións maxistrais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Sempre que o alumno/a o precise en horario de titorías. O menos nunha ocasión durante o curso, o/a alumno/a deberá acudir as titorías para que o profesor coñeza a súa situación respecto a materia e facer suxerencias sobre posibles dificultades.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A7 A14 A15 A16 A26 B3 B27 C1	Examen da teoría no que entran os distintos temas dos contidos explicados na clase	50
Traballos tutelados	B3 B4 B6 B12 B13 B18 B21 B23 C1	Valorarase o dominio que demostre o alumnado en cada unha das fases do proceso de investigación. Valorarase, sobre todo, a autonomía manifestada polos alumnos, que demostre a capacidade que terán no futuro cando teñan que facer unha investigación.	50

Observacións avaliación
Para poder aprobar a materia o alumno necesita ter un mínimo de 5 puntos sumando o traballo (máximo 5 puntos) e a proba obxectiva (polo que se poden ter un máximo de 5 puntos). En todo caso, para aprobar é necesario ter un mínimo de 2 puntos de xeito individual en cada unha das partes, traballo e proba obxectiva. Si o alumno non ten ese mínimo de 2 puntos nunha das partes, será mantida para convocatoria de xullo a nota da outra parte na que ten máis de dous puntos, pero terá que repetir a parte suspensa. Cando unha das partes teña menos de dous puntos, nas actas aparecerá a nota da parte suspensa.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Hernández Sampieri, R.; Fernández Collado, C. y Baptista Lucio, M. P. (2010). Metodología de la investigación. Madrid: McGraw-Hill
Bibliografía complementaria	- Corbetta, P. (2010). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill - García Ferrando, M.; Ibáñez, J. y Alvira Martín, F. (coord.) (2000). El análisis de la realidad social. Madrid: Alianza - Viedma, A. y Callejo, J. (2005). Proyectos y estrategias de investigación social: la perspectiva de la intervención . Madrid: McGraw-Hill - Ispizua, M. A. y Ruiz Olabuénaga, J. I. (1989). La descodificación de la vida cotidiana: métodos de investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Estatística aplicada ás ciencias sociais 2/615G01201

Análise multivariante de datos sociais/615G01206

Metodoloxía da investigación por enquisas/615G01303

Metodoloxía da investigación etnográfica/615G01403

Metodoloxía, técnica e estratexias para o deseño e elaboración de proxectos e traballos de investigación/615G01406

Análise sociolóxica de textos e discursos/615G01407

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías